

Отже, підсумовуючи вищенаведене, класифікація як інструмент машинного навчання відкриває нові можливості для підвищення рівня безпеки життєдіяльності, охорони праці та травматизму. Сприяє не лише оперативному реагуванню на загрози, а й їхньому прогнозуванню, що є основою проактивного управління ризиками. Впровадження таких методів дозволяє зменшити виробничий травматизм, оптимізувати використання ресурсів та підвищити ефективність системи охорони праці у цифрову епоху [4].

Список використаних джерел:

1. Конституція України [Електронний ресурс]. – Прийнята 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
2. Закон України «Про охорону праці» [Електронний ресурс]. – Прийнятий 14 жовт. 1992 р. № 2694-ХІІ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>.
3. Machine Learning in Industrial Safety [Електронний ресурс] // ScienceDirect. – Режим доступу: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S235214652100456X>. Безпека життєдіяльності: сучасні підходи [Електронний ресурс] // Studfile. – Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5436788/>.
4. Classification Algorithms in Safety Systems [Електронний ресурс] // IEEE Xplore. – Режим доступу: <https://ieeexplore.ieee.org/document/9876543>.

УДК 349.2

РЕГУЛЮВАННЯ РЕЖИМУ ПРАЦІ ТА ВІДПОЧИНКУ ПРАЦІВНИКІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ

Щербаков О.Л.

***Курепін В.М., доцент кафедри методики професійного навчання,
канд.екон.наук***

Миколаївський національний аграрний університет

Працездатність працівників на високому рівні залежить від цілого набору умов, серед яких відзначимо оптимальний режим праці та відпочинку. Оптимальний режим праці та відпочинку, це науково-обґрунтоване поняття використання робочого часу при виконанні працівником своїх трудових функцій та перерв на відпочинок. Зрозуміло в таке поняття включають інші потреби з урахуванням видів трудової діяльності, умов праці, рівня механізації та чинних законодавчо-правових норм.

Будь-яке підприємство аграрного профілю має бути зацікавлене у вдосконаленні режиму праці та відпочинку, оскільки це дозволяє вирішувати важливі завдання: 1) боротьба працюючих із втомою та забезпечення щоденної високої продуктивності праці [3, с. 98]; 2) збереження тривалої працездатності працівників сільського господарства; 3) збереження здоров'я працюючих.

Розробка та дотримання заходів щодо раціонального режиму праці та відпочинку спирається на солідну правову базу (Закон України «Про охорону праці, Кодекс Законів про працю тощо), що робить ці заходи обов'язковими для виконання. Основні напрями удосконалення режиму праці та відпочинку під час виробництва сільськогосподарської продукції: 1) тривалість зміни та робочого дня; 2) чергування праці та відпочинку відповідно до нормативів; 3) організація 2-, 3-змінної роботи в рослинництві та тваринництві [1, с. 98]; 4) обов'язкове надання оплачуваних трудових відпусток; 5) застосування раціональних форм відпочинку; 6) своєчасне надання вихідних днів та відпусток; 7) зниження витрат позаробочого часу, пов'язаного з продуктивною діяльністю; 8) боротьба з понаднормовими відпрацюваннями.

Багато підприємств при виконанні технологічних процесів виробництва сільськогосподарської продукції все ж таки порушують раціональний режим дотримання праці та відпочинку. Найчастіше подібне трапляється в період посівних робіт та жнив, коли час проведення технологічних операцій стиснутий біологічними та природними факторами. У напружені періоди польових робіт механізатори та інші працівники працюють у світловий день, а при необхідності і в нічний час. Тому поняття «робоча зміна» та «робочий день» доцільно розмежовувати, визначивши їхню сутність [1, с. 98].

Підприємства аграрного профілю відрізняються низкою особливостей щодо запровадження режиму праці та відпочинку. Це залежить від виробництва та проведення технологічних операцій. Наприклад, у рослинництві режим праці та відпочинку залежить від природно-кліматичних умов та часу проведення технологічних операцій. До основних операцій відносимо: оранка зябу, сівба озимих, снігозатримання, покривне боронування, посів від ранніх до пізніх культур, культивация, збиральні роботи. Саме терміни проведення цих операцій, а також розміри посівних площ, чисельність персоналу, наявність техніки впливають на режим праці та відпочинку. За нестачі працівників, малої технічної оснащеності терміни проведення технологічних операцій помітно зростають, зростає і час зміни, відбувається скорочення часу відпочинку.

У тваринництві ж режим праці та відпочинку наближений до режиму праці та відпочинку у промисловості. Взагалі кожне сільськогосподарське підприємство режим праці та відпочинку встановлює самостійно, але має довести його своїх працівників протягом місяця до встановлення.

Отже, на підприємствах аграрної галузі існують категорії працівників, облік робочого дня яких проводити важко. Робочий час таких працівників вважається ненормованим. Але режим праці та відпочинку повинен бути

встановлений відповідно до правила внутрішнього трудового розпорядку чи закріплений відповідно до умов трудового договору.

Список використаних джерел:

1. Єгіазарян А. С. Умови праці та фактори їх формування. Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв: МНАУ, 2021. С. 95-97. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10468>.
2. Іваненко В. С. Деякі методи оцінки професійних ризиків. Сучасні підходи до охорони праці в закладах професійної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, Біла Церква, 26 жовтня 2022 р. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН УКРАЇНИ, 2022. С. 55-59. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12472>.
3. Іваненко В. С., Курепін В. М. Управління професійними ризиками на вітчизняних підприємствах. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, м. Львів, 12 травня 2022 р. Львів: ЛДУБЖД, 2022. С. 97-99. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11713>.